

Henki &

elämä

”Teen teatteria, koska en ole vielä valmis”

Jyväskylän
seurakunnan
lehti

10.9.2020 ▪ numero 13

Korona iski myös
seurakunnan
talouteen

► sivu 4-5

Maaret Kallio
ja toivon
tarkoitus

► sivut 6-7

Ainon ja
Alvarin
kädenjäljet

► sivu 12

Pääkirjoitus

Varjoja

Jyväskylän seurakunta kohtasi kaksi viikkoa sitten järkytyksen niin työyhteisönä kuin kaupunkilaisten yhteisönä. Seurakuntamme diakoni sai Keski-Suomen käräjäoikeudessa neljän kuukauden ehdollisen tuomion nimikkeellä seksuaalinen hyväksikäyttö.

Mediahuomio oli laajaa. Oikeus oli toteutunut, mutta edessä oli asian käsittely, joka ei ehkä joidenkin kohdalla lopu koskaan.

Seurasin myös läheltä asian kanssa kipuilevaa työyhteisöä, joka oli saanut perusluottamusta horjuttavia uutisia.

Surullista tapahtuneessa, monen muun asian ohella, oli myös se epäilyksen varjo, joka lankesi niiden diakonien päälle, joilla ei ole asian kanssa mitään tekemistä. Se on varjopuoli asiassa, jossa jokainen toimija omalta osaltaan pyrki kohti oikeuden toteutumista niin kuin pitääkin: Seurakunta neuvoi uhria tekemään asiassa rikosilmoituksen, oikeuslaitos käsittelee asian tasapuolisesti, media uutisoi asian, josta ihmisten on oikeus tietää.

Asia on raskas erityisesti kaikille asianosaisille, mutta se liittyy myös laajempaan luottamukseen. Luottamukseen seurakuntaan ja kirkkoon. Joku voi kysyä, millainen seurakunta tämä oikein on? Miten tämä on mahdollista? Voinko luottaa teihin?

Oikeusprosessi ja asian käsittely julkisuudessa ovat monelle vaikeita ja tuskallisia asioita, mutta juuri ne mahdollistavat myös sen, että näitä kysymyksiä saa nyt kysyä. Huhupuheille ei ole enää tarvetta.

Ja kun kysymyksiin vastataan, luottamus vahvistuu.

Jonna Arola
Päätoimittaja

Yksi hetki

Tikkakosken Työtuvalla tehdään käsitoita ja leivotaan yhdessä. Työtuvalla toistakymmentä vuotta käynyt Paula Pirttimäki (vas.) neuloi tiistaina 1.9. klo 13 torkkukeiton palasia Elina Sepän kanssa. Torkkukeitot menevät lähetyksimyjäisiin myytäväksi.

Kolme tärppiä tuleviin hetkiin

1 Lahjaharjun olohuone joka toinen tiistai klo 9 Lahjaharjun kapelissa. Tarjolla on runsas aamupala sekä hartaus ja yhteislaulua. Seuraava kokoontuminen on 15.9.

2 Korpilahden seurakuntatalol-

la vietetään torstaina 17.9. klo 18 opiskelijoiden ja nuorten aikuisten iltaa. Ohjelmassa tutustumista, yhteistä keskustelua ja iltapala.

3 Virsin, lauluin, psalttarein. Tikkakosken kirkossa soi kirkkomusiikki to 24.9. klo 18. Kauniin musiikin

äärelle hiljennetään kerran kuukaudessa syyskauden ajan.

Lisää tapahtumia sivuilla 10–11.

Sanottua

” Näivettävien tapa elää kristinuskon on pitää kiinni sen eettisistä ihanteista ilman elävää suhdetta niiden synnyttäjänsä ja antajaan. Etiikka muuttuu silloin helposti lyömäaseiksi.”

Ympäristömuutoksen professori Atte Korhola (Kirkko ja kaupunki 31.8.2020)

” Jos on saanut kallisarvoisen uskon lahjan, sellaisen lahjan haluaa antaa perinnöksi myös lapsilleen. Tässä maailmassa ei ole mitään tärkeämpää kuin usko.”

Elokuvaohjaaja Klaus Härö (Lilja 8/2020)

” Mielestäni toisen usko ei ole toista parempi, eikä uskoa voi mitata esimerkiksi kirkossa käynnin määrällä.”

Yrittäjä, toimittaja Anne Sällylä (Siila 8/2020)

” Kaikkea vanhaa ei kannattaisi nyt käynnistää uudelleen, vaan pitäisi miettiä, mikä on kirkon tehtävä tässä ajassa sekä tulevaisuudessa. Siihen tarvitaan ohitusteitä – kykyä päästää irti hyödyttömiksi tai tehottomiksi käyneistä vanhoista käytännöistä ja investoida rohkeasti tulevaisuuteen.”

Päätoimittaja Markus Luukkonen (Kirkonseutu 10/2020)

” Lähimmäisenrakkautta vaaditaan erityisen paljon silloin, kun pelottaa. Kaveria ei saa jättää yksin. On yritettävä auttaa niillä keinoilla, jotka ovat turvallisia. Vaikkapa viemällä ruokakassi oven taakse tai soittamalla.”

Päätoimittaja Minna Siikaniva (Kirkko ja koti 7/2020)

” Ehkä kuva köyhyydestä on jo muuttumassa. Köyhyys ei ole aina seurausta omasta toiminnasta tai kyvyttömyydestä hoitaa asioitaan.”

Sairauden vuoksi köyhtynyt Virpi Sillanpää-Posio (Rauhantervehdys 30/2020)

13/20

Kannessa: Ayla Brinkmann on ohjannut yhdessä Sini Onnen kanssa Jyväskylän Ylioppilasteatterin 60-vuotisjuhlanäytelmän. Kuva: Sami Saarenpää

Päätoimittaja
Jonna Arola 040 535 1064
Toimitus
Heikki Impiö 050 303 3180
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Elina Manninen 050 360 3459
Minna Palovaara 050 380 0612

Taitto Viestintä-Paprico Oy
Sähköposti
jksrk.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite
Tellervonkatu 5
PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ

f jksrk

@jvaskylan_seurakunta

@Henkielama

henkielama

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

9. vsk.
ISSN 1798-1255 (painettu)
ISSN 2489-7620 (verkkojulkaisu)
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Lehtisepät Oy
Painosmäärä 60 000 kpl

Jakelu Posti Oyj
Jakeluhoimautukset
Postin asiakaspalvelu 0600 94320
www.posti.fi/palaute
Ilmoitusmyynti:
pirjo.teva@kotimaa.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

Virastot palvelevat vain puhelimitse

Jyväskylän seurakunnan kirkkoherranvirasto ja hautauspalvelut palvelevat toistaiseksi ainoastaan puhelimitse. Kirkkoherranviraston puhelinnumero on 050 363 2300 (tila- ja toimitusvaraukset) ja hautauspalveluiden 040 162 3982.

Sukuselvytys- ja virkatodistuspyynnöt sekä avioliiton esteiden tutkinta käsitellään Lapuan hiippakunnan aluekeskusrekisterissä. Tällä hetkellä asiakkaita palvellaan vain ajanvarauksella. Kirkkoon liittymisen ja avioliiton esteiden tutkinta numerossa 041 730 2589, sukuselvytykset ja virkatodistukset 041 730 2591. Henkilökohtaisen tapaamisajan voi varata sähköpostitse osoitteella luovutus.akrlapua@evl.fi tai puhelimitse 041 730 2591.

Kirkkoneuvosto käsittelee diakonin virkasuhdetta

Kirkkoneuvosto käsittelee Keski-Suomen käräjäoikeudessa tuomitun Jyväskylän seurakunnan diakonin virkasuhdetta seuraavassa kokouksessaan.

Diakoni tuomittiin elokuun lopulla neljän kuukauden ehdolliseen vankeusrangaistukseen seksuaalisesta hyväksikäytöstä. Teot kohdistuivat diakonin naisasiakkaseen.

Henkilö ei tällä hetkellä hoida virkaansa.

Rippikouluun ilmoittautuminen alkaa pian

Jyväskylän seurakunnan vuoden 2021 rippikouluun ilmoittautuminen alkaa maanantaina 28.9. ja päättyy 9.10. Rippikouluun ilmoittaudutaan osoitteessa jyvaskylanseurakunta.fi/nuoret.

Jyväskylässä rippikouluun käy yli 80 prosenttia 15-vuotiaista. Rippikouluurymävaihtoehdot ovat leiririppikoulu, päivärippikoulu tai teemaleiri.

Turun piispan vaalissa neljä ehdokasta

Turun arkkihiippakunnan piispa valitaan neljän ehdokkaan joukosta. Ehdokkaina ovat Malmin seurakunnan kirkkoherra Heikki Arikka, Porin Tönnön seurakunnan kirkkoherra Kaisa Huhtala, Turun Mikaelinseurakunnan kirkkoherra Jouni Lehtonen ja Turun arkkihiippakunnan hiippakuntadekaani Mari Leppänen. Piispan vaali järjestetään marraskuussa. Nykyinen piispa Kaarlo Kalliala jää eläkkeelle tammikuun lopulla.

Jyväskylän Ylioppilasteatteri on haasteita pelkäämätön harrastajateatteri. – Se on kasvattanut minusta ja monesta muusta rohkeita lavataiteen tutkiskelijoita, vallattomia leikkijöitä ja näkemyksellisiä tekijöitä, sanoo Ayla Brinkmann.

Absurdi oikeusmurha

Jyväskylän Ylioppilasteatterin 60-vuotisjuhlanäytelmä puhuu vallasta, valheista ja totuudesta. Ihmisiä kohdellaan kaltoin käsittämättömistä syistä myös tässä ajassa, sanoo ohjaaja Ayla Brinkmann.

SIRPA KOIVISTO teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

SAINT/JANNE tai Jeanne d'Arcin vaino, teloitus ja ylistys juhlistaa Jyväskylän Ylioppilasteatterin juhlavuotta. Miksi halusitte tarttua tähän käsikirjoitukseen?
Käsikirjoitus on ohjaajaparini Sini Onnen käännöstyö ja akateemisen kokeilu: teksti muokattiin Ilo-kiven lavalle sopivaksi tiiviiksi ja tiheätunnelmaiseksi pienoismusiikaaliksi, joka puhuttelee yleisöään.

Alkuperäisestä tekstistä on karistettu historialliseen kontekstiin liittyviä etäännyttäviä elementtejä ja korostettu ajankohtaisia teemoja ja epäreilun oikeudenkäynnin mielettömyyttä. Lopputuloksena on armoiton ralli, joka pitää katsojan otteessaan alusta loppuun.

Mistä näytelmä kertoo?

Pienoismusiikaali Saint/Janne on oikeusmurha. Esityksen keskiössä on Jeanne d'Arcin lopun aikojen oikeudenkäynti, joka osoitetaan absurdiksi ja turmiolliseksi sirkukseksi kaikille siihen sotkeutuneille. Teos keskustelee vallasta, pikkumaisuudesta, totuudesta, valheista ja legendoista. Valtaa käyttävä insituutio näyttää yhtä ahtaan ihmistyönä. Yksilöt ovat tuomaria ja kardinaalia myöten pikkukaloja verkossa – jokainen sätkii omalla paikallaan ja näkee vain sen, minne siltä paikalta voi nähdä.

Miten näytelmän aihe on ajankohtainen tässä ajassa?

Osa näytelmän repliikeistä on peräisin alkuperäisestä oikeudenkäyntipöytäkirjoista vuodelta 1431. Nyt, 589 vuotta myöhemmin, alhaiset pyrkimykset pukeutuvat yhä mielellään univormuun ja koristautuvat muodollisin sanakääntein. Ihmisiä kohdellaan kaltoin aivan käsittämättömistä syistä, näytelmää lainatakseni: ”koska ne puhuu väärää kieltä, uskoo vääriin asioihin, tekee vääriä asioita, rakastaa vääriä ihmisiä, rakastaa väärin, syntyy ja elää väärän vallan varjossa.”

Miten tämä näytelmä päättyi juhlavuoden esitykseksi?

Arvelen, että tämä on vaikuttanut ohjaustarjousten joukossa kiinnostavalla tavalla yleisölle. Hienoimmillaan se on yhdessä hengittämistä, vapaata leikkiä ja rikas ilmaisullinen laboratorio, johon pääsevät osaksi sekä tekijät että katsojat. Teen teatteria, koska en ole vielä valmis. Minulla on monta sanaa sanottavana ja kourallinen tempuja testattavana.

Mikä sinua inspiroi juuri tässä näytelmässä?

Minua kiehtoo ja kylmää ajatus absurdiksi ja turmiolliseksi sirkukseksi kaikille siihen sotkeutuneille. Teos keskustelee vallasta, pikkumaisuudesta, totuudesta, valheista ja legendoista. Valtaa käyttävä insituutio näyttää yhtä ahtaan ihmistyönä. Yksilöt ovat tuomaria ja kardinaalia myöten pikkukaloja verkossa – jokainen sätkii omalla paikallaan ja näkee vain sen, minne siltä paikalta voi nähdä.

Ketkä ovat tämän ajan pyhimmiksi?

En tunne yhtäkään, missä lienevät.

Mikä on sinulle omassa ajassamme pyhä?

Suhtaudun pyhästi vuorten huipuihin, vapauteen ja aivan kaikille kuuluviin ihmisoikeuksiin sekä taiteeseen silloin, kun niin sanotusti taika tapahtuu.

Sopivatko uskonnolliset teemat teatteriin?

Minusta teatterilla on voima käsitellä kaikenlaisia teemoja, myös uskonnollisia. Saint/Janne keskittyy valtarakenteisiin ja ihmisiin niiden puristuksiinsa.

Miksi haluat tehdä teatteria?

Kauheimmillaan teatteri on tuntunut tuskalliselta ja turhantärkeältä lavalla keekoilulta, johon sitten vielä kiusallisesti myydään lippuja maksavalle yleisölle. Hienoimmillaan se on yhdessä hengittämistä, vapaata leikkiä ja rikas ilmaisullinen laboratorio, johon pääsevät osaksi sekä tekijät että katsojat. Teen teatteria, koska en ole vielä valmis. Minulla on monta sanaa sanottavana ja kourallinen tempuja testattavana.

Miten vietätte ylioppilasteatterin juhlavuotta?

JYTiin 60-vuotisjuhluvoittoa vietetään erikoisessa tilanteessa, koronarajoitusten ja Ilo-kiven käyttövuo-roihin liittyvien tilaongelmien varjossa. Tästä huolimatta arvokkaaseen ikään ehtineessä teat-

terissa pihisee väkevä henki ja juhlavuonna virnistetään maailmalle virkeinä kuten tähänkin asti.

Kehu Jyväskylän Ylioppilasteatteria?

Jyväskylän Ylioppilasteatteri on mahtava haasteita pelkäämätön harrastajateatteri ja ensimmäinen teatterikotini vuodesta 2014. JYT on kasvattanut minusta ja monesta muusta rohkeita lavataiteen tutkiskelijoita, vallattomia leikkijöitä ja näkemyksellisiä tekijöitä.

Mitä muuta syksy tuo tullessaan?

Syksy tuo tullessaan melkoisen omenasadon, äänisuunnittelua erälle keskuomalaiselle tanssiteatterille ja kuukauden pestin äidinkielen ja kirjallisuuden opettajan sijaisena Kouvolassa.

Tehtäänkö teatteria vielä sadan vuoden kuluttua?

Aivan varmasti tehdään. Saisinpa nähdä, millaista se sitten on!

SAINT/JANNE tai Jeanne d'Arcin vaino, teloitus ja ylistys -pienoismusiikaali. Näytelmä on osa Jyväskylän Ylioppilasteatterin 60-vuotisjuhluvoittoa. Ensi-ilta Ilo-kivessä su 20.9. klo 19. Liput: 14/8 e. Lippuvaraukset jyt.fi/lipunvaraus.

Piispantarkastuksessa arvioidaan seurakunnan toimintaa ja hallintoa

Jyväskylän seurakunnassa pidetään piispantarkastus 23.–27.9. Tarkastuksen tavoitteena on yhdessä piispan seurueen kanssa arvioida, mitä Jyväskylän seurakunnalle ja sen työyhteisölle kuuluu.

– Piispantarkastus on nykyään piispan ja muun Lapuan hiippakunnan henkilöstön johdolla tapahtuva seurakunnan toiminnan ja hallinnon tarkastelu, tiivistää Jyväskylän seurakunnan kirkkoherra **Arto Viitala**.

Piispantarkastus sisältää kohtaamisia työnteekijöiden, luottamushenkilöiden, yhteistyökumppaneiden ja seurakunta-

laisten kanssa. Tämän lisäksi piispa Simo Peura seurueineen tapaa vierailun aikana muun muassa Jyväskylän kaupungin, sairaanhoitopiirin, Jyväskylän yliopiston ja median edustajia.

– Koronatilanne aiheuttaa tiettyjä rajoituksia ohjelmaan. Myös tilaisuuksien kokoa on ollut pakko rajoittaa. Useita tilaisuuksia voi kuitenkin seurata myös suorana verkossa, Viitala kertoo.

Piispantarkastus huipentuu piispanmessuun, joka on seurakunnan yhteinen juhla.

Edellinen piispantarkastus pidettiin Jyväskylän seurakunnassa kymmenen vuotta sitten.

Piispantarkastus

Seurakuntalaisille avoimia tilaisuuksia ovat:

- Aloitushartaus ke 23.9. klo 9 Kaupunginkirkossa
- Oi riemun rikkautta -konsertti pe 25.9. klo 18 Taulumäen kirkossa
- Piispanmessu su 27.9. klo 10 Taulumäen kirkossa
- Tilaisuudet ovat katsottavissa suorana myös Henki & elämän Youtube-kanavalla.

Seuraavia tilaisuuksia voi seurata koronatilanteen vuoksi vain verkossa Henki & elämän Youtube-kanavalla:

- Keskustan alue seurakunnan toimintilojen siunaus to 24.9. klo 13 Valtiontalossa
- Paneelikeskustelu pe 25.9. klo 13. Keskustelun aiheena on Mitä hyvää voisimme oppia poikkeusajoista? Paneelissa ovat mukana yhteiskuntapolitiikan professori Teppo Kröger Jyväskylän yliopistosta, Kelan tutkimuspäällikkö Signe Jauhainen ja erikoistutkija Terhi Tuukkanen lapsiasiavaltuutetun toimistosta.

Korona rajoittaa tilojen henkilömääriä

Jyväskylän seurakunnan tilojen maksimihenkilömääriä on rajoitettu. Rajoitukset koskevat niin jumalanpalveluksia kuin kirkollisia toimituksia. Myös muussa toiminnassa ryhmäkoot pidetään pieninä. Tarkemmat tiedot kaikista tiloista kirkkoherranvirastosta.

- Kortepohjan srk-keskus: 40
- Kuokkalan kirkko (kirkkosali): 60
- Neulaskoti: 20
- Säynätsalon kirkko: 60
- Taulumäen kirkko: 150
- Tikkakosken kirkko: 50
- Vaajakosken kirkko: 50
- Mäntykankaan kappeli: 10
- Lahjajarjun kappeli: 25
- Vanhan hautausmaan kappeli: 25
- Korpilahden kappeli: 25
- Koivuniemen kappeli: 20
- Mutasen kappeli: 20
- Vesalan riihikirkko: 25

Tilojen maksimihenkilömäärät:

- Huhtakoti: 20 henkilöä
- Kaupunginkirkko: 120
- Keltinmäen kirkko (kirkkosali): 50
- Kipinä: 50
- Korpilahden kirkko: 190

Korona rokottaa seurakunnan taloutta

Epidemian vaikutuksia on vielä vaikea arvioida, mutta talouspäällikkö Markku Laitisen mielestä notkahdukseen on suhtauduttava vakavasti.

SIRPA KOIVISTO teksti
ANNI SUURONEN grafiikka
JONNA AROLA, ARKISTO kuvat

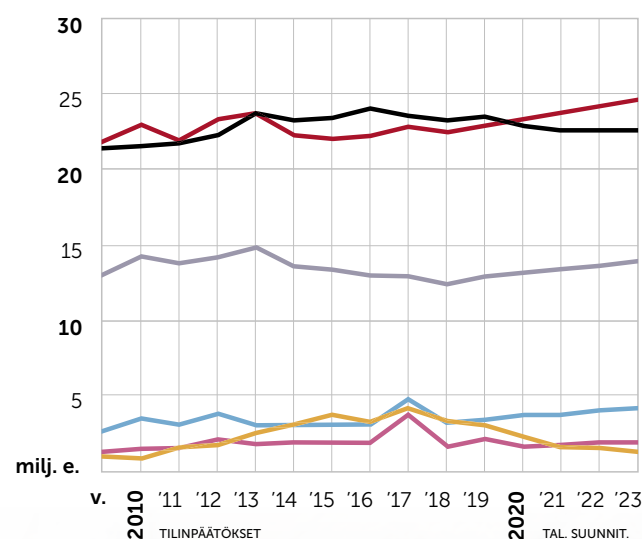
Koronaepidemia on rokottanut kovalla kädellä monen seurakunnan taloutta. Kevään lomautukset ja irtisanomiset tekivät ison loven kirkollisverotuloihin.

Jyväskylän seurakunnassa verotulot putosivat toukokuussa yli viisi prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vaikka tilitys kesäkuussa oli enää kaksi prosenttia viime vuotta pienempi, talouspäällikkö **Markku Laitinen** suhtautuu epidemian aiheuttamaan notkahdukseen vakavasti.

– Kyllä tämä jonkinlainen herätysten aihe on, Laitinen sanoo.

Eniten huolta aiheuttaa se, ettei kukaan osaa vielä arvioida, miten kauan koronaepidemian aiheuttama poikkeus kestä.

– Mitkä vaikutukset jäävät pysyviksi, on vielä epäselvää. Jos suuntaus on selkeästi miinusmerkkinen,

Jyväskylän seurakunnan talouskehitys 2009–2023

- ◆ TOIMINTAKULUT
- VEROTULOT
- HENKILÖSTÖKULUT
- ▲ TOIMINTATUOTOT
- ▼ POISTOT
- ▶ VUOSIKATE

Jatkuvasti kasvava korjausvelka kuormittaa Jyväskylän seurakunnan taloutta. Parhailaan päivitettävässä kiinteistöstrategiassa otetaan tarkemmin kantaa siihen, mistä kiinteistöistä luovutaan ja mitä remontoitaa. Huhtasuon kirkko on ollut tyhjiään jo pitempään (kuva yllä) ja Palokan kirkkoa on jouduttu peruskorjaamaan useamman kerran (kuva alla).

pitäisi tilanteeseen reagoida nopeasti, Laitinen toteaa.

Toistaiseksi seurakunnan talous on ollut vakaa. Tilinpäätös on näyttänyt monena vuonna plus-saa. Tämän vuoden jälkeen talous kääntyy laskelmien mukaan kuitenkin jo alijäämäiseksi.

– Verotulot kasvavat hitaammin kuin käyttötalouden menoilla on taipumus kasvaa, Laitinen myöntää.

– Käyttötalouden remontti on välttämätön talouden tasapainottamiseksi.

Laitisen mukaan menojen leikkaaminen niin sanotulla juustohöylällä – tasaisesti henkilöstökulujen ulkopuolisiin harkinnanvaraisiin menoihin kautta linjan – ei pitemmän päälle riitä.

– On puututtava isompiin menorakenteisiin. Tarvitaan arvokeskustelua siitä, mihin toimenpiteisiin talouden tasapainottamiseksi pitäisi ryhtyä.

Kirkollisveroprosentin nostamiseen lähitulevaisuudessa Laitinen ei usko.

– Veroprosentin nostaminen ei ole helppo ratkaisu. Ensin pitää perusteellisesti selvittää muut vaihtoehdot.

Kirkollisveroprosenttia nostettiin edellisen kerran vuonna 2013. Veroprosentti on tällä hetkellä 1,45.

Taloudessa suurin menoerä ovat henkilöstökulut. Toistaiseksi seurakunnassa ei ole tarvinnut turvautua lomautuksiin tai irtisanomisiin, vaan henkilöstökuluja on pyritty hillitsemään eläköitymisen ja virkojen jäädyttämisen kautta.

Henkilöstökulujen lisäksi kiinteistö kustannukset haukaavat merkittävän osan tuloista. Seurakunnassa on tiedossa isoja investointitarpeita vuosiksi eteenpäin.

– Ennen koronaepidemiaakin kestoaiheena on ollut kiinteistö-

strategian toteuttamisen kautta tulevat vaikeudet, arvioinnin johtokunnan puheenjohtaja **Eero Katainen** sanoo.

Arvioinnin johtokunnan tehtävänä on muun muassa arvioida, onko seurakunnan talous tasapainossa.

Kataisen mukaan seurakunnan taloutta ennen kaikkea se, ettei kiinteistöstrategiassa määriteltyjä hankkeita ole saatu vietyä eteenpäin. Myös jatkuvasti kasvava korjausvelka kuormittaa taloutta.

Tarvitaan arvokeskustelua siitä, mihin toimenpiteisiin talouden tasa-

painottamiseksi pitäisi ryhtyä.

– Kiinteistöjen korjauksia ei ehditä tehdä siinä tahdissa kuin niitä pitäisi, Katainen huomauttaa.

Seurakunnan kiinteistöstrategiaa päivitetään parhailaan. Siinä otetaan tarkemmin kantaa, mitä kiinteistöjä kenties rakennetaan, mitä remontoitaa ja mistä luovutaan.

Kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunnan puheenjohtaja **Tuulia Kuntsi** peräänkuuluttaa vastuullista suunnittelua.

– Hätäjarrua ei kannata tässä vaiheessa painaa, mutta on entistä tarkemmin mietittävä, mitä kiinteistöjen suhteen tehdään. Seurakunnalla on oltavat selkeä visio siitä, mitä kiinteistöjä seurakunnassa tarvitaan ja mitä niille tehdään. Tämä auttaa myös talouden hallinnassa, Kuntsi sanoo.

Jyväskylän seurakunnassa kirkollisverotuloilla katetaan yli 80 prosenttia seurakunnan toimintaan liittyvistä kuluista. Verotuloihin vaikuttaa ennen kaikkea

seurakunnan jäsenmäärän kehitys. Jyväskylässä jäsenmäärä vähenee, vaikkakin maltillisesti. Kirkosta eroaminen vähentää verotuloja joka vuosi noin 360 000 eurolla.

Markku Laitinen, Eero Katainen ja Tuulia Kuntsi ovat yhtä mieltä siitä, että nyt pitää katsoa pitkälle tulevaisuuteen.

– Rankka fakta on, että lapsia kastetaan vähemmän ja seurakuntaan liittyy vähemmän jäseniä. On pakko priorisoida, mihin rahaa käytetään, Kuntsi muistuttaa.

Toimintaa ei Kataisen mukaan pidä halvaannuttaa, mutta pakotakin seurakunnassa joudutaan miettimään, millä laajuudella toimintaa toteutetaan. Se voi tarkoittaa myös enemmän maksullista toimintaa. Tutusta ja turvallisesta toiminnasta luopuminen rokotettiin myös seurakuntalaisia.

– Koko palvelutuotanto olisi hyvä miettiä uudelleen. Korona-aikana on opittu työskentelemään uudella ja edullisemmalla tavalla, Markku Laitinen pohtii ja nostaa esimerkkinä verkon kautta suorana lähetettävät jumalanpalvelukset ja konsertit.

Seurakunnalla on oltavat selkeä visio siitä, mitä kiinteistöjä seurakunnassa tarvitaan ja mitä niille tehdään.

– Seurakunta ei voi kuitenkaan olla vain kulautomaatti, vaan sen tulee tarjota myönteisiä kokemuk-

sia myös takaisin. Verkossa lähetettävät tilaisuudet voisivat tuoda lisää merkitystä niin seurakuntalaisten kuin laajemman yleisön elämään. Toivottavaa on, että uudet tavat jäisivät jatkossakin osaksi seurakunnan toimintaa, Laitinen jatkaa.

Eero Kataisen mielestä kaikki keinot rakenneuudistusta myöten pitää olla tulevaisuudessa käytettävissä seurakunnan ydintoimintojen – toimitukset, jumalanpalvelukset ja diakonia – turvaamiseksi jäsenmäärän ja verotulojen vähenemisen.

– Koko kirkon rakenneuudistus kaatui viisi vuotta sitten. Tuleeko uudistus jossakin vaiheessa uudelleen ajankohtaiseksi, jää nähtäväksi. Ilman ulkoisia paineita seurakunnassa pitäisi pohtia toiminnan uudelleen järjestämistä, Katainen toteaa.

JUMALANPALVELUKSIA VERKOSSA

SU 13.9. klo 18 Taulumäen jazz-messu

SU 20.9. klo 10 Palokan pelimannitalo

youtube.com/henkielama

Lähetys myös Keski-suomalaisen verkkosivulla, KSML.fi!

Toivo, joka ei katoa

Toivo on vahva elämänvoima ja hyvän elämän ydin, sanoo psykoterapeutti Maaret Kallio.

ULLA REMES teksti
LAURA MALMIVAARA kuvat

Maaret Kallion kasvot ovat suomalaisille tutut. Hän oli yksi *Ensitreffit alttarilla* -ohjelman asiantuntijoista ja on jo kuuden vuoden ajan ollut yksi *Helsingin Sanomien* Lue-tuimmista kolumnisteista. Koronakevään kasvoksi hän nousi *Helsingin Sanomien* sivuilla: perjantai-iltojen suorissa lähetyksissä hän valoi kansaan toivoa – pandemian epävarmuuden kanssa voidaan joutua elämään vielä kauan.

– Arvaamattomuus luo pelkoa. Näköalattomuus voi olla jopa epätoivoa herättävää. Kokemus poikkeusoloista on yhteinen, vaikka emme ole sen edessä suinkaan tasa-arvoisia. Kokemus siitä, että ei ole hallintaa omaan elämään, on yhteinen – elämän muut olosuhteet eroavat toisistaan hyvin paljon.

Maaret Kallio puhuu kuitenkin toivosta, joka ei katoa. Toivosta, joka on aina olemassa: kaikissa tilanteissa on mahdollisuus, aina on mahdollista selvitä. Ei ole toivotonta tilannetta.

– Toivon vastakohta ei ole epätoivo, se on toivottomuus. Toivoon liittyy aina pyrkimys johonkin. Toivolla on tavoite ja toiveikas ihminen on suunnautunut tulevaisuuteen, Kallio sanoo.

Maaret Kallion kirjoittama, kansanläheinen *Voimana Toivo* -kirja ilmestyi juuri kevään korvalla. Kun sitä suunniteltiin, ei koronasta ollut tietoaakaan. Uusi tilanne on kuormittanut monella terveyttä, taloutta, ihmishuhteita, ja synnyttänyt pelkoa. Keväällä auttoi valoon päin meneminen, syk-sy tuo luontaisesti kuormittamista.

– Toivo on aina tärkeää, ei vain poikkeusoloissa. Se on jokaisen hyvän elämän ydin, eikä se kuulu vain huippuelämään. Toivo pohjaa realiteetteihin, ei kieltämiseen.

» **Toivon vastakohta ei ole epätoivo, se on toivottomuus.**

Toivon olemassaolo ei tarkoita suuria visioita.

– Se on oikeastaan sen sallimista, että tunnen tunteita, jotka voivat tehdä kipeää. Se on lupaa kuunnella omia tarpeita.

Kallion mukaan toivo ei tarkoita pakko-pirteyttä. Se ei ole tekopositiivisuutta. Elämässä on monia todella vaikeita asioita ja tilanteita, joiden satuttavuutta ei voi vähätellä: läheisen menetys, sairaudet, erot, työttömyys ja työelämän ongelmat.

– Niissä tilanteissa tuntuu lähinnä pilkalta kommentti, että kaikki on itsestä kiinni, piristyy nyt ja anna mennä, etsi uusi puoliso tai työpaikka...

Omaan elämäntilanteeseen voi olla vaikeiden asioiden pitkittyessä vaikea suostua. – On kuitenkin taito suostua siihen alistumatta. Realismi on välttämätöntä. Samaa aikaan asioihin suhtautuminen on taito, jota voi treenata kuin mitä muuta taitoa tahansa aloittaen siitä, että kiinnittää asiaan huomiota. Yhteys omaan itseensä ja omaan elämäntilanteeseen on tärkeää erityisesti silloin, kun joutuu tunnustamaan, että tässä tilanteessa en enää sisulla pärjää.

» **Usein pysäytän koulutuksissani ihmiset pohtimaan, mikä heidän elämässään on juuri nyt hyvin.**

Toivo ei ole iloista elämää vaan kokonaisvaltainen suhtautumistapa elämään, sitä, että ei jää katkeraksi missään tilanteessa.

– Ei voi sanoa, että paha ja vaikea kääntyvät hyväksi. Kuitenkin voi sanoa, että kriisistä voi syntyä hyvää, Kallio huomauttaa.

Kallion mukaan jokainen voi vaikuttaa vain omaan elämäänsä ja kysyä mitä voin tehdä ja mihin vaikuttaa, jotta vuoden päästä tilanne olisi toisenlainen. On myös tärkeä vaalia elämässä olevaa hyvää.

– Usein koulutuksissani pysäytän ihmiset pohtimaan, mikä heidän elämässään on juuri nyt hyvin. Mikä luo toivoa, pysyvyyttä ja jatkuvuutta? Peilaan sitä josta kuoleman kautta: oletko pyrkinyt olemaan omien tärkeiden asioidesi äärellä – rakastanut, kirjoittanut, hoitanut, tehnyt käsitöitä, auttanut...

Tyypilliset vastaukset ovat luonto ja ihmisuhteet. Huolenpito luo merkityksellisyttä: eläimistä, viherkasveista, puista, toisista ihmisistä.

– Ihmisen mieli tuottaa helposti kaksijaakoista ajattelua: asiat ovat joko hyviä tai pahoja, ihminen on joko onnellinen tai masentunut. Todellisuudessa masentunut voi nauraa tai elää helliä hetkiä, onnellinen voi tuntea salaista kipua sisällään. Elämä on aina jonkinlainen integraatio, kokonaisuus kaikenlaisesta ääripäiden välillä, Maaret Kallio sanoo.

– Arkipäivän toivo on helposti epämielinen juttu, kaukainen käsite. Voin esittää toiveen, että osaisin lentää. Se ei kuitenkaan ole realismia, eikä voi toteutua. Toivo on toimijuutta, sitä että ei näe itseään uhrina, joka ei mahda tilanteelle mitään.

Toivo on elintärkeä asia ja sen vahvistaminen luo joustavuutta ongelmanratkaisuun. – Tutkimusten mukaan ihminen, jolla on toivoa ja toiveikkautta, sietää sairautta pa-

remmin ja sitoutuu hoitoon paremmin kuin toivonsa menettänyt. Toivo on elintärkeä asia ja sen vahvistaminen luo joustavuutta ongelmanratkaisuun.

Maaret Kallio muistuttaa, että jokaisen on hyvä kuulostella, onko läheisellä vaikeassa tilanteessa toivottomuutta.

– Toivottomuus on näköalattomuutta, ja se voi ennustaa itsetuhoisuutta. Jos läheinen alkaa jäädä siihen ajatukseen, että ei ole mahdollisuutta hyvään, tilanne ei voi korjautua, eikä kukaan voi häntä auttaa, on syytä etsiä ammattiapua. Toivottomuudesta pääsee harvoin yksin ulos, kannatteluun tarvitaan toinen.

Tunteiden kertominen on välttämätöntä: elleivät muut tiedä pahasta olostasi, ei tule poimituksi, eikä vedetyksi kannattelevaan yhteyteen. Koronavetäytymisen vaikutukset tulevat esiin vasta ajan kanssa.

Entä miten toivoa voi vaalia arkipäivässä?

– Ollaan läsnä, eletään tavallisesti, pysähdytään hyvään. Ylipäättään ollaan tekemisissä toistemme kanssa: toivo syntyy yhteydestä.

Kokenut terapeutti muistuttaa, että myös perheen sisällä voi olla näkymätöntä yksinäisyyttä.

– Annanko tunteideni, suruni näkyä ja annanko siten toiselle mahdollisuuden lähestyä? Ihmiselle ei voi toisen ihmisen läsnäoloa korvata mikään, ei esimerkiksi etäyhteys.

» **Kirkon keskeisiä viestejä kaivataan juuri nyt erityisesti.**

– Jotenkin on lähes huvittavaa, kuinka hyväosaista on miettiä, mikä on etätyöpiirteen ergonominen istuma-asento. Pysähdyttävää on myös se, miten vasta nyt koronan myötä ihmisten silmät ovat laajemmin avautuneet luonnon ja läheisten merkitykselle: pitääkö meillä tapahtua näin kարuրa ennen kuin huomaamme, miten hyvää on tavallinen arki? Hyvää on keskustelu arvoista.

Kallion mukaan moni kaipaa myös terveydenhuollosta apua hakiessaan inhimillistä kohtaamista.

Toivo on keskeinen teema, kun väkivaltaa kokenut pyrkii toipumaan.

– Raiskattu ei ole rikki tai hajotettu, aina voi tehdä jotakin, voi päästä kiinni hyvään elämään. Tilanne voi olla toivoton tuntuinen, mutta yhtään toivotonta tapausta ei ole, Kallio muistuttaa.

Kirkko saa mielen-terveyden ammattilaiselta tunnustus-

Tiesitkö?

Maaret Kallio

- Tietokirjailija ja kouluttaja-psykoterapeutti.
- Työkennellyt muun muassa Väestöliitossa erityisesti seksuaalista väkivaltaa kokeneiden kanssa.
- Kirjallinen ura koostuu monista teoksista, joista uusin on *Voimana Toivo*. Muita teoksia ovat muun muassa *Lujasti lempeä: mielen työkirja* ja *Inhimillisiä kohtaamisia*.
- Helsingin Sanomien kolumnisti.

ta. Kirkko on merkittävä toivon luoja ja kannattelijana.

– Kirkossa toivo on elänyt kauan, ja elää yhä. Kirkon keskeisiä viestejä kaivataan juuri nyt erityisesti: turvaa, tarkoitusta, lohtua, armoa, yhteyttä, yhteisöllisyyttä. Seurakuntalaisena iloitsen siitä, että kirkkoon kutsutaan jokaista sellaisena kuin olemme.

Armollisuuden ja armon viesti korostuu elämän eri vaiheissa: syntymässä, kuolemassa, nuoruuden siirtymässä, avioidumisessa sekä vuoden suurissa juhlissa jouluna ja pääsiäisenä.

– Ihmisen mieli on joustava, toivokas, sopeutuva, muuttuva, kun sitä hoidetaan ja pidetään siitä huolta. Millaista kasvua nyt muutoksen oloissa tapahtuu, syntyy ja jää, sitä jäämme seuraamaan. En koskaan lakkaa ihmettelemästä ihmisen mahdollisuuksia ja kykyä hyvään, Maaret Kallio toteaa.

Toivoa voi vaalia myös arkipäivässä olemalla läsnä ja pysähtymällä hyvään. Toivo syntyy yhteydestä toisiin ihmisiin, sanoo psykoterapeutti Maaret Kallio. Kirkko saa mielen-terveyden ammattilaiselta erityistä tunnustusta. Kirkko on merkittävä toivon luoja ja kannattelijana ihmisten elämässä.

JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN YHTEYSTIETOJA

Postiosoite: PL 103 40101 Jyväskylä
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

Koko henkilöstön yhteystiedot löytyvät Jyväskylän seurakunnan nettisivuilta jyvaskylanseurakunta.fi

LAPUAN HIIPKAKUNNAN ALUEKESKUSREKISTERI
Ailakinkatu 17
Kirkkoon liittyminen, avioliiton esteiden tutkinta 041 730 2589
Sukuselytykset ja virkatodistukset 041 730 2591

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Kirkkoherranvirasto (toimitusten ajanvaraukset) 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Arto Viitala 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Johanna Kontinen 050 360 3484

Diakonia
Kirsi Lepoaho, asiantuntija 050 521 5416

Hautaus- ja puistopalvelu
Antti Pekuri, hautausoimen päällikkö 0500 426 420
Mervi Muinonen, ylipuutarhuri 050 365 0960, mervi.a.muinonen@evl.fi
Virpi Saarinen, toimistosihteeri 040 535 2167

Kiinteistöpalvelu
Maritta Lukkari, kiinteistöpäällikkö 0400 635 001
Heli Ihanti, toimistosihteeri 050 382 4424

Varhaiskasvatus
Ritva Parkkali, asiantuntija 050 549 7013

Leirikeskusten varaukset 040 535 1657
Pekka Kirjavainen, leirikeskusten isäntä 050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Ulla Klemettinen, asiantuntija 050 3409 889
Raimo Laine, kappalainen 0400 748 671
Lea Periaho, maahanmuuttajatyö 050 549 7033
Paula Raatikainen, lähetyskasvatussihteeri vs. 040 560 9904

Nuorisotyö
Janne Kippola, nuoriso- ja rippikoulutyön asiantuntija 041 730 0445
Hanna-Maire Leppänen, erityisnuorisotyön ohjaaja, 050 521 5401
Petri Grönholm, erityisnuorisotyön ohjaaja 040 509 8060
Henrik Ketola, vammaisnuorisotyö 050 549 7029
Pasi Bom, partio/Lehtisaari 050 5497 011

Opiskelijatyö
Johanna Tikkanen, ammattiopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi 050 521 5418
Elina Lintulahti, lukioiden oppilaitosdiakoni 050 549 7006
Matti Väättä, yliopiston oppilaitospappi 050 594 8167

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Matarankatu 1, aikavaraukset ti, ke ja pe klo 12–14.30 044 774 8052
Pekka Puukko, johtaja 050 383 9273

Rippikoulutyö
Johanna Puupponen, rippikoulupappi 050 590 0265
Sairaalapastorit
Heikki Lepoaho, johtava sairaalapastori 040 737 7963

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120/044 481 1631
Jukka Hassinen, kanttori 050 523 4136

ALUESEURAKUNNAT:

HUHTASUO
Huhtakoti, Nevakatu 1 (liikekeskus), 040 560 9905/044 481 1628

Kipinä, Kauppakeskus Seppä, Ahjokatu 5, 044 737 1921
Aluekappalainen Paulus Pikkarainen 044 430 9075
Seurakunta-assistentti Kaisa Tuomi 041 730 5499
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Anne Kettunen 050 340 0638

KELTINMÄKI Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10, 050 549 7037/044 481 1630
Aluekappalainen vs. Johanna Salminen 050 549 7050
Seurakunta-assistentti Meija Meuronen 050 340 9899
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Katja Jansa 040 560 0639

Kortepohjan seurakuntakeskus Isännantie 4, 050 549 7038
KEKUSTA Kaupunginkirkko 050 549 7043/044 481 1628
Aluekappalainen Seppo Wuolio 050 521 5415
Seurakunta-assistentti Kaisa Tuomi 041 730 5499
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Anne Kettunen 050 3400 638
Lahjajarjun kappeli Ukoniementie 2, 050 549 7039

KORPILAHTI Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo, Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008/044 481 1630
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat 040 162 3982
Aluekappalainen Antti Koivisto 050 353 2727
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Katja Jansa 050 340 0639

KUOKKALA Kuokkalan kirkko, Söytjänkatu 4, 050 549 7045/044 481 1629
Aluekappalainen Riku Bucht 050 407 0115
Seurakunta-assistentti Satu Saarikko 050 408 8816

Varhaiskasvatuksen ohjaaja Tiina Korhonen 050 340 9887

PALOKKA Palokan kirkko, Rovastintie 8, 040 560 9911/044 481 1627
Aluekappalainen Laine Teija 040 560 9906, teija.laine@evl.fi
Seurakunta-assistentti Sari Tarvala 044 331 5320
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Marja-Terttu Kivellä 040 560 9908

SÄYNÄTSALO Säynätälön kirkko, Saarnatie 1, 050 340 9896/044 481 1630
Aluekappalainen Osmo Väättäinen 0500 545 611
Seurakunta-assistentti Meija Meuronen 050 340 9899
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Katja Jansa 050 340 0639
Seurakuntapastori vs. Esko Helenius 050 400 0014

TIKKAKOSKI Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18, 040 560 9917/044 481 1627
Aluekappalainen Risto Vallipuro 040 545 8720
Seurakunta-assistentti Sari Tarvala 044 331 5320
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Marja-Terttu Kivellä 040 560 9908

VAAJAKOSKI Vaajakosken kirkko, Kirkkotie 11, 040 560 9929/044 481 1629
Aluekappalainen Arto Kauppinen 040 560 9920
Seurakunta-assistentti Satu Saarikko 050 408 8816
Varhaiskasvatuksen ohjaaja Tiina Korhonen 050 340 9887
Jyskän seurakuntakoti Asmalamenttie 4, 040 560 9928

Musiikista

Musiikki liittää meitä yhteen

Jyväskylän seurakunnan musiikkielämässä on väriä ja rikkautta. Kanttoreissa, jotka musiikkityötä johtavat, on korkeatasoista ja monipuolista osaamista. Kuorojen lisäksi on muitakin säännöllisesti kokoontuvia musiikkiryhmiä, projekteihin koottuja kokoonpanoja, yhteistyötä paikallisen musiikkielämän ja taitavien harrastajien kanssa pitkin vuotta. Laajassa seurakunnassamme tämä näkyvien jumalanpalvelusmusiikin rikkautena ja mitä moninaisimpina musiikkitalousmuusikoina aina konsertteja myöten. Uusiimpia ja ajankohtaisimpia musiikin paikkoja ovat erilaiset internetilähetykset ja -taltiointit.

Seurakuntalaisten ja kanttoreiden lisäksi taitavia muusikoita ovat myös muskariopettajamme ja musiikkikasvattaja sekä monet muissa viroissa palvelevat työntekijämme.

Laulu on aivan alusta asti kuulunut kristillisiin kokoontumisiin, erityisesti yhteislaulu. Ja se onkin luterilaisen perintömme ydinaarre, seurakuntalaiset yhteisesti ottavat vastuuta yhteisestä rukouksesta. Lauluarteistomme sekä vaalii perinteitä että päivittyy ja ajanmukaistuu. Perinteitä ja omaa aikaa voidaan myös yhdistää taidokkain musiikillisiin toteutuksiin.

Nykyään kanttoreidenkin soitinvalikoimaan voi kuulua vaikkapa kitara, afrikkalainen rumpu, erilaisia bändisoittimia, perinteisten orkesterisoittimien ohella. Kuoroharrastus on ollut Jyväsky-

lälle leimallista, myös seurakunnassa, jossa on lauluryhmiä monen ikäisille ja monille tyyilleille.

Musiikin merkitys kristilliselle uskolle on suorastaan luovuttamaton. Musiikki vaikuttaa meissä kokonaisvaltaisesti ja sen ilmaisutapa vie meidät ajan ja ikuisuuden rajoille, maistamaan toista todellisuutta, siinä missä se myös liittää meitä yhteen tässä ja nyt, hoitaa meitä ja antaa arkeen eväitä ja vaihtelevuutta. Ei ole mikään ihme, että uskon ihme ja musiikin arvoitus, kristillinen ylönousemususko ja musiikin riemu rakastavat toisiaan.

Petri Lintunen
Kirjoittaja on Jyväskylän seurakunnan musiikin asiantuntija, joka kokoaa ja tukee alue-seurakuntien musiikkityötä ja sen kehittämistä.

Oi riemun rikkautta – Jyväskylän seurakunnan kanttoreiden ja musiikkikasvattajien konsertti Taulumäen kirkossa 25.9. klo 18. Vapaa pääsy. Monipuolinen kattaus seurakunnan musiikin rikkautta. Konsertti on kuultavissa suorana myös Henki & elämän Youtube-kanavalla.

Hengissä

Jokainen meistä tarvitsee tulla nähdyksi

Mikä on nykypäivän Betesda?

Toivoisin ja ajattelen, että se on seurakunta. Yhteisö, jonne kaikki kokisivat olevansa tervetulleita. Kenenkään ei tarvitsisi miettiä voinko, uskallanko, olenko tarpeeksi hyvä, saanko olla oma itseni? Jeesus ohjaa meitä kohtaamaan ja palvelemaan toisiamme niin kuin toivoisimme itseämme kohdeltavan. Seurakunta ei ole työntekijöiden seurakunta, vaan seurakuntalaisten seurakunta. Meidän kaikkien yhteisö.

Jokainen meistä on Jumalalle rakas ja tärkeä. Seurakuntaan saa tulla hakemaan toivoa ja Jumalan siunausta alkavaan viikkoon messussa, taloudellisissa vaikeuksissa, osallistumaan ja palvelemaan niillä lahjoilla ja osaamisella, joita on. Jakamaan elämän iloja ja suruja, ja kiittämään.

Jokainen meistä tarvitsee tulla nähdyksi?

Jokainen meistä tarvitsee tulla nähdyksi ja kuulluksi kokonaisuena ihmisenä. Se on jokaisen ihmisen perusoikeus. Ihmisenä, joka hyväksytään sellaisenaan kuin on. Kenelläkään ei ole oikeutta puristaa ketään johonkin omaan muottiinsa.

Jeesus halusi tehdä hyvää erotuksesta kaikille. Mitä voisimme oppia Jeesuksen esimerkistä?

Jeesus kohtasi jokaisen ihmisen omana persoonanaan. Jeesuksen lähellä sai olla juuri sellainen kuin on. Meitä kutsutaan katsomaan toisiamme Jumalan rakkauden kautta, silmillä, jotka hyväksyvät ja näkevät, että jokainen ihminen on ainutlaatuinen. Jumalan rakkauden kohde. Jeesus osoitti meidän, että saamme ja voimme nostaa katseemme maahan katsomisen sijaan Häneen. Aina on toivoa!

Sunnuntain aiheena on kiitollisuus ja kiittämättömyys. Mistä asioista sinä olet kiitollinen?

Olen kiitollinen perheestä, ystäväistä, terveydestä, työstä ja ihanista työkavereista ja työyhteisystä. Seurakunnasta, jossa saamme ja kaa samat kristilliset arvot, ja jossa me jaamme elämän iloja ja suruja. Rohkaisemme toisiamme ja rukoilemme toistemme puolesta. Olen kiitollinen seurakuntalaisista, jotka kantavat vastuuta ja palvelevat lahjoillaan. Olen kiitollinen elämästä. Jokaisesta päivästä.

Evankeliumi Joh. 5: 1-15

Oli eräs juutalaisten juhla, ja Jeesus lähti Jerusalemiin. Jerusalemissa on Lammaspöytä lähellä allas, jonka hepreankielinen nimi on Betesda. Sitä reunustaa viisi pylväshallia, ja niissä makasi suuri joukko sairaita: sokeita, rampoja ja halvaantuneita. Nämä odottivat, että vesi alkaisi liikkua. Aika ajoin näet Herran enkeli laskeutui lammikkoon ja pani veden kuohumaan, ja se, joka ensimmäisenä astui kuohuvaan veteen, tuli terveeksi, sairastapa hän mitä tautia tahansa.

Siellä oli mies, joka oli sairastanut kolmekymmentäkahdeksan vuotta. Jeesus näki hänet siellä makaamassa vuodematolla ja tiesi, että hän oli jo pitkään ollut sairas. Jeesus kysyi: "Tahdotko tulla terveeksi?" Sairas vastasi: "Herra, minulla ei ole ketään, joka auttaisi minut altaaseen, kun vesi kuohuu. Aina kun yritän sinne, joku toinen ehtii ennen minua." Jeesus sanoi hänelle: "Nouse, ota vuoteesi ja kävele." Mies tuli heti terveeksi, otti vuoteensa ja käveli.

Mutta se päivä oli sapatti. Niinpä juutalaiset sanoivat parannelulle: "Nyt on sapatti, ei sinun ole lupa kantaa vuodeitasi." Mies vastasi heille: "Se, joka teki minut terveeksi, sanoi minulle: 'Ota vuoteesi ja kävele.'" Silloin juutalaiset kysyivät: "Kuka se

Pastori Marika Närhi saarnaa su 13.9. Keltinmäen kirkon messussa klo 10 ja Kortepohjan kirkon messussa klo 16.

mies oli, joka käski sinun ottaa vuoteesi ja kävellä?" Paranneltu ei kuitenkaan tiennyt, kuka hän oli, sillä Jeesus oli jo hävinnyt väkijoukkoon. Myöhemmin Jeesus tapasi miehen tempelissä ja sanoi hänelle: "Sinä olet nyt terve. Älä enää tee syntiä, ettei sinulle kävisi entistä pahemmin." Mies lähti sieltä ja kertoi juutalaisille, että Jeesus oli hänet parantanut.

Railin Kuulo
Kuulemisen erikoisliike
Kuulontutkimukset, kuulokojeiden myynti sekä kuulosuojaimet.
Tervetuloa entiset sekä uudet asiakkaat.
www.railinkuulo.fi • ma–pe klo 9–16
puh. 014-621 391, 040 124 2248
Idankuja 3, Carisma-kortteli, 40100 JYVÄSKYLÄ

JYVÄSKYLÄN
YKKÖSAPTEEKKI
Seppälän Citymarket
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18
www.jyvaskylanykkosapteekki.fi

Sorintoon suhteessa äitiin
SIELUNHOITOKOULUTUSTAPAHTUMA
Muuramen kirkossa 9.–10.10.2020
Tapahtuma on tarkoitettu seurakuntien vapaaehtoisille sielunhoitotyötä tekeville, ryhmänohjaajille sekä kaikille muille aiheesta kiinnostuneille. Pääkouluttajana Saara Kinnunen. Raamattuopetuksesta vastaa Aino Viitanen. Osallistumismaksu 20 € (sis. koulutuksen ja ruokailun). Koulutuksesta jaetaan todistus. Ilmoittautuminen 25.9. mennessä osoitteeseen paivi.honkonen@evl.fi. Tarkempi ohjelma sro.fi/seurakunnissa sivulla "Tapahtumat seurakunnissa"
LÄMPIMÄSTI TERVETULOA!
Järjestäjänä Suomen Raamattuopisto, Muuramen srk, Jyväskylän srk, Säynätälön aluesrk, Agricolan opintokeskus

PIENRYHMÄTOIMINNAN KOULUTUSPÄIVÄ
Lauantaina 24.10. klo 10–14 Jokelan pappilassa
Haluatko kehittyä pienryhmän jäsenenä tai ohjaajana? Tule mukaan koulutukseen, missä saat tietoa ja valmiuksia pienryhmässä toimimiseen, sen johtamiseen ja siihen, miten rohkaista ihmisiä elämään Jeesuksen todistajina. Kouluttajina Juha Parkkinen, Juhani Hokkanen ja Seppo Hautalahti. Ilmoittautumiset 9.10. mennessä osoitteeseen: aino.viitanen@sro.fi tai p. 040 761 6293. Ilmoita mahdollinen erityisruokavalio. Koulutus ja ruokailu ovat maksuttomia. Otamme koulutukseen 25 ensimmäistä ilmoittautunutta. Osallistuminen ei edellytä aiempia koulutuksia. LÄMPIMÄSTI TERVETULOA!
Jyväskylän srk, Palokan aluesrk, Suomen Raamattuopisto, Agricolan opintokeskus

Henki & elämä
Wemmi
Ween maan viljää
Syysmarkkinat
Jyväskylän Paviljongin ulkoalueella
19.–20.9.2020
Avoinna: la klo 10–17, su klo 10–16
Vapaa pääsy, tervetuloa!
wemmi.fi

LASTEN SURURYHMÄ

7–12-VUOTIAILLE vanhempiensa menettäneille

Kysy & ilmoittaudu Anne Savolin p. 050 380 0583

MUSKARIINI!
Iloa & rytmiä arkeen
JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

Ryhmissä tilaa, ilmoittaudu:

jyvaskylanseurakunta.fi /tule-mukaan/lapsille-ja-lapsiperheille/muskarit

YKSIIN-HUOLTAJAJEN RYHMÄ

Sepän Kipinässä 1.9. ALK. PARILLISTEN VIIKKOJEN TIISTAINA KLO 10–12.

LISÄTIETOJA & ILMOITTAUDU HALUTESSASI:
Anne Savolin 050 380 0583 anne.savolin@evl.fi

Ilmoittaja!
Henki & elämä -lehden ilmoitusmyynti:
Pirjo Teva
040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi
KOTIMAA

TAULUMÄEN KIRKKO
Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
 Pacem-jazzmessu su 13.9. klo 18, Puupponen, Laasonen, musiikkiryhmä. Messu on katsottavissa suorana Henki & elämän Youtube-kanavalla. **Opiskelijoiden kv. messu** su 20.9. klo 18, M. Väätäinen, J. Tikkanen, R. Laine, Kaartinen, musiikkiryhmä.

HALSSILA

Apua ja tukea tarvitseville
Keittolounas ma klo 11 Huhtakoti (2,50 e).

Aikuisille
Raamattupiiri pe 18.9. klo 17 Telkantie 2 C.

Lapsille ja lapsiperheille
Ekavauvaryhmä ma klo 13 Kipinä. Kysy vapaita paikkoja 050 441 4215. **Päiväkerho 2–3-vuotiaat** ke klo 9.30 Kipinä. Kysy vapaita paikkoja 050 407 9126.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 13.9. klo 12 Huhtakoti, Kari, Penttinen.
Perhemessu su 13.9. klo 15 Kipinä. Tarjoilua.
Messu su 20.9. klo 12 Huhtakoti, Puh-to, Penttinen.

Apua ja tukea tarvitseville
Keittolounas ma klo 11 Huhtakoti (2,5 e).

Aikuisille
Ryhmä Rämä ke klo 10 Kipinä. Päihde- ja mielenterveyskuntoutujille. Tied. 050 549 7005.
Raamattupiiri pe 18.9. klo 17 Telkantie 2 C.

Lapsille ja lapsiperheille
Ekavauvaryhmä ma klo 13 Kipinä. Kysy vapaita paikkoja 050 441 4215. **Perhekerho** ti klo 9.30 Huhtakoti. **Päiväkerho 2–3-vuotiaat** ke klo 9.30 Kipinä. Kysy paikkoja 050 407 9126. **Päiväkerho 3–5-vuotiaat** ti ja to klo 13.30 Huhtakoti. Kysy vapaita paikkoja 050 407 9126. **Pop up -vauvamusikari** to klo 13.30 ja klo 14.30 Kipinä. **Pop up -perhemuskari** to klo 15.30 Kipinä. Muskarimaksu paikan päällä 5e/lapsi/kerta, sisarus 1e/lapsi/kerta.

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Neulasmessu su 13.9. klo 16 Neulaskoti, Helenius, Tiisanen. Gideonit-ten kirkkopyhä. **Toivon torstai** to 17.9. klo 18.30 Neulaskoti. *Epärehellisen taloudenhoitaja*, Esko Helenius, Lähde!-kuoro ja Heli Nieminen. Iltaatee ja mahd. henkilökohtaiseen keskusteluun ja rukoukseen.

Aikuisille
Olohuone ti klo 13 Neulaskoti. Ohjelmaa, hartaus, kahvit.
Syysretki Mankosen kodalle su 20.9. klo 16 Huhtalantie 9. Tarjoilua. Ilm. 16.9. mennessä esko.helenius@evl.fi, 044 486 3707.
Miestenpiiri to 24.9. klo 17 Neulaskoti.

Lapsille ja lapsiperheille
Taaperokerho ke 16.9. klo 9.30 Neulaskoti.
Vauvakerho ke klo 13.30 Neulaskoti.
Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti.

KELTIMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Aamurukous ti klo 8 kirkko.
Hiljainen aamurukous to klo 8 kirkko.
Messu su 13.9. klo 10 kirkko, Närhi, Nieminen. Pyhäkoulu.
Rukoushetki pe 18.9. klo 12.30 kirkko.

Messu su 20.9. klo 10 kirkko, Ridanpää, Rämänen, Nieminen.

Musiikkittelaisuudet

Musiikkituokio keskellä viikkoa

Kanttori Ilpo Vuorenoja soittaa kitaralla 1500-luvun musiikkia ke 16.9. klo 18 Keltinmäen kirkossa. Vapaa pääsy.

Aikuisille

Kätevästi käsillä to 10.9. ja 24.9. klo 14 kirkko, käynti alakerran ovesta. Materiaalimaksu 2 e, jos teet itsellesi. **Naistenpiiri** ma klo 18 kirkko. **Miestenpiiri** ti klo 18 kirkko. **Tarinatupa** ti klo 13 Saihokatu 4. Aiheena 15.9. Armo ja armollisuus; 22.9. Valokuvani kertoo. Tuo tullessasi valokuva, jonka tarinan haluat kertoa. **Päiväkahvit** ti klo 14–15 Saihokatu 4 (2 e).

Lapsille ja lapsiperheille
Pyhäkoulu su 13.9. klo 10 kirkko. **Perheolkkari** to klo 9 Erämiehenkatu 6. **Perheolkkari** ke klo 8.30 kirkko. **Kummin kaa -päivä** la 3.10 klo 10–13 kirkko. Poniratsastusta, askartelua, liikummista salissa, peliluola, ruokailu. Maksuton. Ilm. 14.–27.9. jyvaskylanseurakunta.fi. Tied. 050 340 9891.

Muu

Retki-ilta Ladun majalle ke 16.9. klo 17.30 Ronsuntaipaleentie 279. Ulkoilua ja yhteistä tekemistä, makkarapaistoa (omat makkarat tai osto 0,50 e/kpl paikan päältä). Tied. 050 340 9891.

KESKUSTA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Viikkomessu to klo 13 Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe klo 12–14 Kaupunginkirkko.
Messu su 13.9. klo 10 Kaupunginkirkko, Mannström, Wuolio, Niskala. **Sanajumalanpalvelus** su 20.9. klo 10 Kaupunginkirkko, Niiles-Hautanen, Konsti, Penttinen.

Lähetys- ja avustustyö
Maailma Silmussa -ilta ke 16.9. klo 18 Silmu-tila, Valtiontalo. Aasia elämään, Päivi ja Ilkka Kastepohja. Ilta-pala.

Aikuisille

Varttuneiden ja eläkeläisten piiri ke 16.9. klo 13 Puistotori 4.
Seniorikamari to 17.9. klo 14 Vanha pappila, Vapaudenkatu 26.
Leskien klubi ei kokoontunut toistaiseksi koronatilanteen vuoksi. Toimintaa jatketaan mahdollisuuksien mukaan myöhemmin syksyllä, seuraa ilmoitte-lua. Jos tarvitset keskustelupa-ua, ota yhteyttä oman alueseudunkuntasi pappiin tai diakoniatyöntekijään.

Lapsille ja lapsiperheille
Perheiden puuha-aamu to klo 9.30 Yliopistonkatu 28 B.
Päiväkerho 3–5-vuotiaat ti klo 9 ja to klo 13 Yliopistonkatu 28 B. Kysy vapaita paikkoja 050 564 3072/040 149 0562.
Taaperokerho ma klo 9.30 Yliopistonkatu 28 B.
Ekavauvaryhmä ti klo 13 ja ke klo 9.30 Yliopistonkatu 28 B. Kysy vapaita paikkoja 050 564 3072.

KIPINÄ

Kaupparekeskus Seppä, Ahjokatu 3–5, 2. krs. Avoimna ma–pe klo 10–18 ja la–su klo 11–16.

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Perhemessu su 13.9. klo 15. Tarjoilua.

Aikuisille

Ryhmä Rämä ke klo 10. Päihde- ja mielenterveyskuntoutujille. Tied. 050 549 7005.
Perheklubi ke 16.9. klo 17. Vertaistukiryhmä päihteidenkäyttäjien läheisille. Tied. 050 549 7005.

Lapsille ja lapsiperheille
Ekavauvaryhmä ma klo 13. Kysy vapaita paikkoja 050 441 4215. **Perheilta** ma klo 17.30. Ilta-pala 1e. **Yksinhoitajien ryhmä** ti 15.9. klo 10. Tied. 050 380 0583. **Päiväkerho 2–3-vuotiaat** ke klo 9.30. Kysy vapaita paikkoja 050 407 9126. **Perhekahvila** to klo 10. Puuro 1e/perhe. **Pop up -vauvamusikari** to klo 13.30 ja klo 14.30. **Pop up -perhemuskari** to 10.9. ja 24.9. klo 15.30. Muskarimaksu paikan päällä 5e/lapsi/kerta, sisarus 1e/lapsi/kerta. **Mutsit koolla** ti 22.9. klo 10. Äitien vertaisryhmä. Lapsille omaa ohjelmaa/hoito. Ilm. srk:n nettisivuilla. Tied. 050 407 9126. Max 5 äitiä.

Muu

Puheenvuoro:

Ville Husgafvel
 Kuinka modernit mindfulness-menetelmät saivat alkunsa ja mistä harjoittelussa on kysymys? Kipinä Puheenvuoro-tilaisuudessa su 20.9. klo 16 keskustelemassa Ville Husgafvel Helsingin yliopiston. Tilaisuuden alussa mahdollisuus osallistua ohjattuun meditaatioharjoitukseen.

KORPILAHTI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 13.9. klo 10 kirkko, Karasti, Laiho, Kaartinen, Lehtimäki.
Messu su 20.9. klo 10 kirkko, Karasti, Vuorenoja. Mukana Korpilahden Sydänyhdistys.

Aikuisille

NOJA-ryhmä ti 22.9. klo 18 srk-talo. Työikäisten naisten oma keskusteluryhmä.
Lukupiiri ke 23.9. klo 18 srk-talo. Ast-rid Lindgren: *Veljeni Leijonameli*. **Kirkkokuoron harjoitukset** to 24.9. klo 17.45 srk-sali.

Nuorille

Opiskelijoiden ja nuorten aikuisten ilta to 17.9. klo 18 srk-talo. Tutustumista, keskustelua, ilta-pala.

Lapsille ja lapsiperheille
Leikki-ikäisten Pop up -muskari to klo 16.15 srk-talo. Hinta 5e/lapsi/kerta, sisarus 1e/kerta. Maksu paikan päällä.
Perhekerho to klo 9.30 srk-talo. **Alakouluisten olkkari** to klo 13–15.30 srk-talo. Maksuton. Ennen ensimmäisestä ilm. seurakunnan nettisivuilla.
Perheiden kirkkohetki to 10.9. klo 9.30 kirkko.
Kummin Kaa seikkailen -päivä la 12.9. klo 10–13 Mutasan leirikeskus. Tehdävärasteja, ohintaa, veneilyä, hyvää ruokaa. Ilmoittautuminen päättynyt.
Lasten ilta 2–12-vuotiaille ke 16.9. klo 17.30 srk-talo. Ilm. viestillä viim. edellä. ma, muista ruoka-ainerajoitukset. Ilta-pala klo 19, myös lasta hakeville vanhemmille. Maksuton.
Taaperoryhmä ma 21.9. klo 9 srk-talo.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 13.9. klo 16 srk-keskus, Närhi, Nieminen.
Messu su 20.9. klo 16 srk-keskus, Ridanpää, Nieminen.

Lähetys- ja avustustyö

Lähetyspiiri ti 15.9. klo 10 srk-keskus.

Lapsille ja lapsiperheille
Perheolkkari ke 16.9. klo 9 srk-keskus. **Kummin kaa -päivä** la 3.10. klo 10–13 kirkko. Poniratsastusta, askartelua, liikummista salissa, peliluola, ruokailu. Maksuton. Ilm. 14.–27.9. jyvaskylanseurakunta.fi/tapatumat. Tied. 050 340 9891.

Muu

Retki-ilta

Ladun majalle
 Keskiviikkona 16.9. klo 17.30–19.30 vietetään retki-iltaa Ladun majalla, Ronsuntaipaleentie 279. Ulkoilua ja yhteistä tekemistä, makkarapaistoa (omat makkarat tai osto 0,50e/kpl paikan päältä). Tiedustelut 050 340 9891.

KUOKKALA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Sana elää, rukous kantaa -ilta to 10.9. klo 18 kirkko. *Rukous*, Marja Hys-sy. Musiikki Hiekkavirran sisarukset, Saara Mörsky, Ehtoollinen.
Messu su 13.9. klo 11 kirkko, Seppä, Mäkinen, Väisänen, Nieminen.
Muksumessu su 20.9. klo 11 kirkko, Mäkinen, Seppä, Lampinen, Korhonen. Brunssi klo 10–11 (3/1e).
Rukoushetki lapsensa menettäneille ke 23.9. klo 18 kirkko.

Apua ja tukea tarvitseville
Elämässä eteenpäin -ryhmä ke 23.9. klo 13 kirkko. Avoim ryhmä mielenterveyskuntoutujille.

Lähetys- ja avustustyö

Lähetysten olohuone ke 16.9. klo 13 kirkko.

Aikuisille

Kööpötäjät ma klo 11. Lähtö Kuokkalan kirkon pääovien edestä. Yhteiskävelylenkki. Tied. 040 410 3116.
Raamattupiiri ma klo 19 kirkko.
Kuokkamiehet ti 15.9. klo 18 kirkko. Miesten avoin keskusteluryhmä.
Rukouspiiri ke klo 19 Polttolinja 29.
Torstai-tapaaminen eläkeläisille to 10.9. ja 24.9. klo 13 kirkko.
Toivoa naisille -ryhmä ti 22.9. klo 18 kirkko. Rukousta maailman naisten puolesta.

SÄYNAËTSALO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 13.9. klo 10 kirkko, Helenius, Tiisanen. Kirkkokahvit ja Gideonit-ten työn esittelyä.
Messu su 20.9. klo 10 kirkko, Helenius, Tahkola. Kirkkokahvit.

Lapsille ja lapsiperheille
Perhekerho ma–ti klo 9.30 kirkko.
Vauvaperhepesä ti klo 13 kirkko.
Café Kide – avoin olohuone ke klo 9 kirkko.
Lasten kirkkohetki to 10.9. klo 9.30 kirkko.

PerheCafe to 10.9. klo 17.30 kirkko. **Äitienilta** ti 15.9. klo 18 kirkko.
Taaperotupa pe 18.9. klo 9.45 kirkko.
Iskän kaa -ilta ti 22.9. klo 18 kirkko.

LOHIKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 13.9. klo 12 Lahjaharjun kappeli, Wuolio, Niskala.
Sanajumalanpalvelus su 20.9. klo 12 Lahjaharjun kappeli, Konsti, Hassinen.

Aikuisille

Lahjaharjun olohuone ti 15.9. klo 9 kappeli. Aamupala, hartaus, yhteis-laulu.

Lapsille ja lapsiperheille
Touhutupa ma klo 9.30 Katajatie 1 as 6.
Ekavauvaryhmä ma klo 13 Katajatie 1 as 5. Kysy vapaita paikkoja 050 564 3072.
Taaperokerho ti ja ke klo 9.30 Katajatie 1 as 6.
Päiväkerho 3–5-vuotiaat ti klo 12.30 ja to klo 9 Katajatie 1 as 6. Kysy vapaita paikkoja 050 595 3948.

Perhekerho ke klo 9.30 Katajatie 1 as 6.

PALOKKA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 13.9. klo 10 Pelimannitalo, Kokkonen, Hautalahti, Partanen. **Sanajumalanpalvelus** su 20.9. klo 10 Pelimannitalo, Laine, Modinos, Ruhanen. Suntuio Jarmo Tannisen virkaan siunaaminen. Messu on katsottavissa suorana Henki & elämän Youtube-kanavalla.

Apua ja tukea tarvitseville
Vanhemmuuden kaari -ryhmä alkaa 14.9. Kierintie 11. Vertaistukiryhmä vanhemmille, joiden murrosikäiset tai aikuiset lapset käyttävät päihteitä huolestuttavasti. Max 8 osallistujaa. Tied. ja ilm. 11.9. mennessä 040 7090 142.
KokoNaiset-ryhmä alkaa 22.10. Sepänkeskuksen kirkolla täytettyä toimupöydällä naisille. Tied. ja ilm. 2.10. mennessä 040 643 4291.

Aikuisille

Olotupa ti klo 12 Kierintie 11.
Naisten raamattupiiri ma 14.9. klo 10.30 Roihu, Kauppakeskus Palokka.
Miestenpiiri ti 15.9. klo 18 Roihu, Kauppakeskus Palokka. Paavalin kirje roomalaisille.
Rukouspiiri to 17.9. klo 13 Roihu, Kauppakeskus Palokka.
Kirjapysäkki ma 21.9. klo 10.30 Roihu, Kauppakeskus Palokka. Kukin osallistuja voi vuorollaan kertoa lukemastaan kirjasta.

Nuorille

Nuortenilta ke klo 18 Roihu, Kauppakeskus Palokka.

Lapsille ja lapsiperheille

Perhepysäkki ma klo 9 Jokelan pappila. Eka -ja tokaluokkalaisille.
Vauvapysäkki ti klo 13 Roihu, Palokan kaupakeskus.
Perhekahvila ke 16.9. klo 9 Roihu, Kauppakeskus Palokka.
Perhesähly la klo 17 Jokelan koulu. Myös huoltajan tulee osallistua.

JUMALANKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 13.9. klo 10 kirkko, Helenius, Tiisanen. Kirkkokahvit ja Gideonit-ten työn esittelyä.
Messu su 20.9. klo 10 kirkko, Helenius, Tahkola. Kirkkokahvit.

Lapsille ja lapsiperheille
Perhekerho ma–ti klo 9.30 kirkko.
Café Kide – avoin olohuone ke klo 9 kirkko.
Lasten kirkkohetki to 10.9. klo 9.30 kirkko.

PerheCafe to 10.9. klo 17.30 kirkko. **Äitienilta** ti 15.9. klo 18 kirkko.
Taaperotupa pe 18.9. klo 9.45 kirkko.
Iskän kaa -ilta ti 22.9. klo 18 kirkko.

Aikuisille

Olohuone ti klo 13 srk-koti.

Lapsille ja lapsiperheille

Perhepysäkki to klo 9.30 srk-koti.
Pyhäkoulu to 10.9. ja 24.9. klo 18 srk-koti.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Rippikoulumessu su 13.9. kirkko, Partanen, Vallipuro, von Goss, Piilonen. Rippikouluinfo kesän 2021 rippikouluilaisille ja huoltajille. **Klo 10 messuun** kutsutaan rippikouluilaiset, joiden sukunimen alkukirjain on A–L ja **klo 13 messuun** rippikouluilaiset, joiden sukunimen alkukirjain on M–Ö.
Sanan ja rukouksen ilta klo 18 su 13.9. klo 18 kirkko. *Kiitollisuus*, Risto Närhi. Kahvi ja tee.
Perhekerho su 20.9. klo 15 kirkko. Kirkkokahvit ja -mehut.

Musiikkittelaisuudet

Lapsikuoro ke klo 17 kirkko. Tied. sir-pa.piiilonen@evl.fi, 040 560 9913.
Virsin, lauluin, psalmtarein... kirkkomusiikkia! to 24.9. klo 18 kirkko.
Apua ja tukea tarvitseville
Ruokakassien jakelu to 10.9. ja 24.9. klo 10.30 kirkko.
Aamukahvi ma 14.9. klo 9 kirkko.

Lähetys- ja avustustyö

Työtupa ti klo 12 kirkko. Käsitöitä, leivontaa.

Aikuisille

Naistenillassa levähdetään ja virkistäydätään

Naistenillassa pe 25.9. klo 18 Tikkakosken kirkolla tutustutaan Deep Talk -menetelmään. Niin sanottu Syväin Kaivon kerronta antaa mahdollisuuden myös omaan syvälliseen pohdintaan, levähtämiseen ja virkistytymiseen. Aiheen ohjaajana toimii Ritva Parkkali, musiikki Tuula Hakkarainen. Teetarjoilu.

Lapsille ja lapsiperheille

Perhekerho to klo 9.30 kirkko.
Perhekerho to klo 9.30 Puuppolan kerhotila.

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 13.9. klo 10 kirkko, Kauppi-nen, Perttilä. Kirkkokahvit.
Hartaus verkossa su klo 10 Vaa-jakosken aluetsrk Facebook-sivulla ja You-tubessa.
Leipäsunntai su 13.9. klo 16 kirkko. *Kiitollisuus*, Arto Kauppinen. Raamatua, ehtoollinen, rukousta, musiikkia.
Lapsille omat ohjelmat. Kahvitarjoilu.
Sadonkorjuumessu su 20.9. klo 10 kirkko, Karjalainen, Perttilä. Uutis-puuro, kahvit. Syksyn satoa myynnissä. Lahjoituskasa otetaan vastaan ennen messua.
Luentosarja Kuninkaiden kirjoista ti 22.9. klo 18.30 kirkko, Kari Valkonen, musiikki Saara Mörsky. Kahvitarjoilu klo 18 alkaen.

Lähetys- ja avustustyö

Lähetyspiiri ti 15.9. klo 13 kirkko. Kahvit ja hartaus.

Aikuisille

Rukouspiiri ti 15.9. klo 18 kirkko.
Keskiviikkokerho ke 16.9. klo 13 kirkko. Kahvit, hartaus, keskustelua.
Keskiviikkokerho ke 23.9. klo 13 Jyskän srk-koti. Kahvit, hartaus, keskustelua.

Nuorille

Hengari, nuortenilta ke 16.9. klo 18 kirkon nuorisotila.

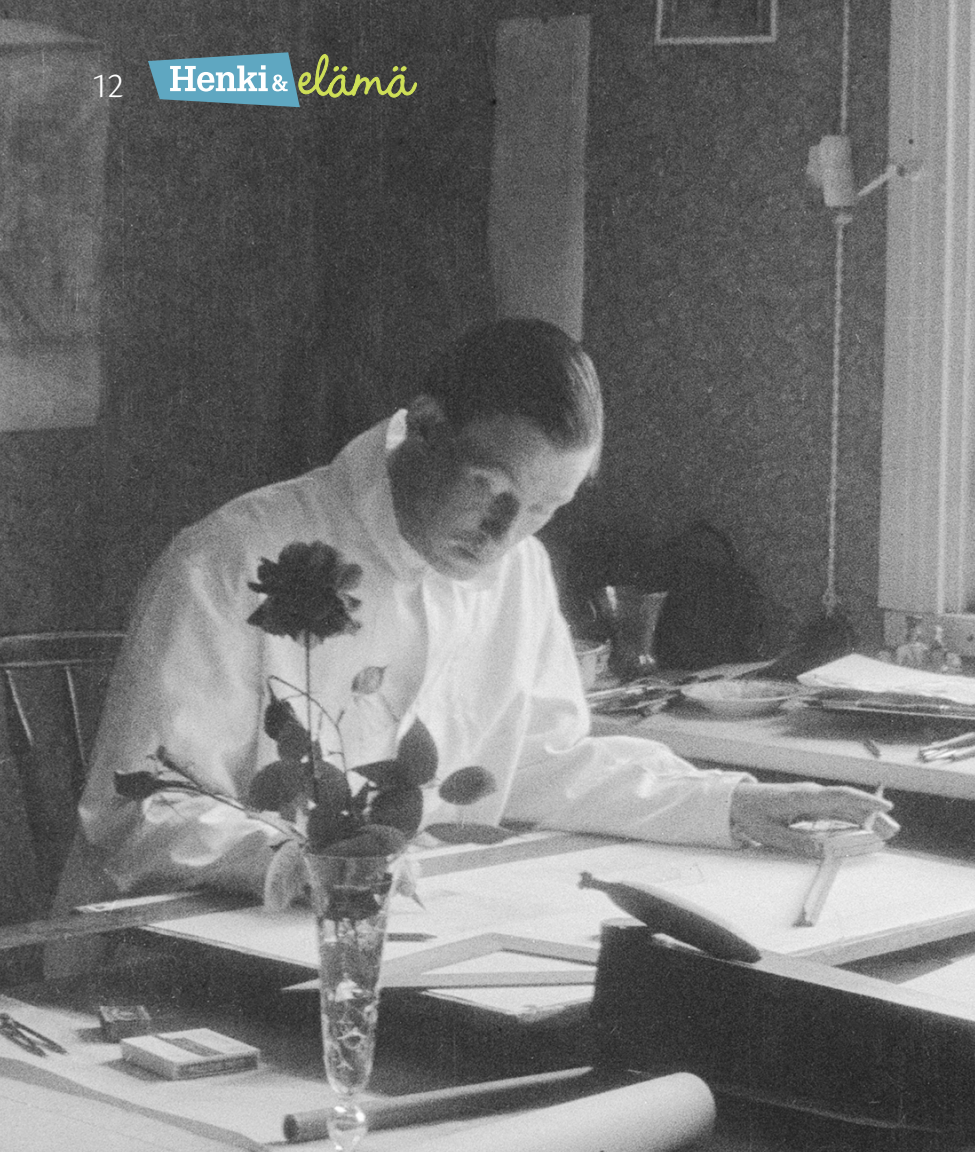
Lapsille ja lapsiperheille

Perhepysäkki to klo 9 Jyskän srk-koti. Aamupalaa.
Kaiken kansan lounas ma klo 11 Jyskän srk-koti. Vapaaehtoinen maksu 1 e. Ilmoittautuminen etukäteen 0400 905 915/040 574 1706/040 560 9927.
Perhepysäkki ti klo 9 Kaunisjärven kerhotila. Tarjoilumaksu 1/0,50e.
Perhetupa ti klo 9 kirkko.
Ekavauva-Pallerot ti klo 13 kirkko. Tarjoilu 1e.
Iltaolkkari ti klo 17.30 Jyskän srk-koti.
Taaperotupa ke 16.9. klo 9 kirkko.

Muu

Cafe Hyvä Hetki – avoin olohuone to klo 9 kirkko. Tarjoilua. Vapaaehtoinen maksu 1e.
Pyöräretki la 12.9. klo 14 Vaa-jakosken kirkolta Koivuniemeen. Lähtö kirkolta klo 14, Koivuniemessä välipalaa ja hartaus. Yhteismatka n. 1

Alvar Aalto perusti Arkkitehtuuri- ja monumentaalitaiteen toimisto Alvar Aallon Jyväskylän Nikolainkulmaan 1923. Helsinkiläinen arkkitehti Aino Marsio tuli toimistoon töihin 1924. Heistä tuli työ- ja aviopari, joka hurmasi arkkitehtuuripiireissä eri puolilla maailmaa

Kansainvälinen hurmuri ja modernin naisen esikuva

Arkkitehtipari Alvar ja Aino Aalto loivat loistokkaan kansainvälisen uran. Tuoreessa dokumenttielokuvassa heitä valotetaan uudesta näkökulmasta – ihmisinä ja pariskuntana.

SAILA AARNIO teksti
AALLON PERHE kuvat

Dokumenttielokuvaohjaaja **Virpi Suutari** on silmin nähden helpottunut. Neljän vuoden suururakka, dokumenttielokuva *Aalto*, on juuri valmistunut. Hän halusi selvittää, minkälaisia persoonia **Alvar** ja **Aino Aalto** olivat.

Mittavan tutkimustyön tuloksena Alvarista Suutarille avautui erityisesti hänen kansainvälinen toimintansa ja kielitaitonsa.

– Aaltojen huonekalut olivat 30-luvulla supersuosittuja eri puolilla maailmaa. Niiden myymistä helpotti se, että Alvar osasi hurmata eri kielillä. Ruotsi oli hänen äidinkieltänsä, ja suomea hän puhui yhtä hyvin. Lisäksi hän osasi saksaa ja jonkin verran ranskaa ja italiaa. Englantiakin hän opiskeli gramofonin avulla.

Luonteeltaan Alvar Aalto oli itsevarma ja hyvässä mielessä epäilijaluonne.

– Hän ei halunnut sitoutua mihinkään poliittiseen tai uskonnolliseen aatteeseen. On kiinnostavaa, että Aalto on suunnitellut Jyväskylään sekä työväentalon että suojeluskuntatalon.

Lisäksi hän oli boheemi seikkailija, joka piti yllättämisestä. Tämä

elämänfilosofia kumpuaa Alvarin lapsuudesta Harjun kupeessa. Samassa pihapiirissä asui tappeluparikiksi luonnehdittu **August Nyberg**, jota Alvar ihaili.

– Hän oli Aallolle esikuva vähän vaarallisesta ja arvaamattomasta hahmosta. Alvar piti melko boheemista elämänsenteestä, mikä näkyi muun muassa hänen rahankäytössään ja ihmissuhteissaan, Suutari kertoo.

Aino oli Alvaria vakavampi ja introvertimpi. Siinä, missä Alvar vältteli hankalien tunteiden käsittelyä ja halusi esiintyä älykkäänä humoristina, Aino nosti kirjeissään vaikeita tunteita esiin ja kohdisti usein syllistävän katseen itseensä.

Hän piti huolta Aaltojen taloudesta, ja hänellä oli paljon bisnesälyä. Aino keskittyi huonekalujen ja sisustusten suunnitteluun. Hänellä oli Suutarin mukaan keskeinen rooli suomalaisen designin synnyssä.

– Se on pitkälti Ainin tyyliä ja taidon ansiota.

Ainoa pidettiin myös modernin naisen esikuvana.

– Hän oli suunnittelija, arkkitehti, puuseppä ja Artekin toimitusjohtaja. Aaltojen kotona oli lastenhoitaja ja kokki. Kaikki tämä oli

poikkeuksellista 1920–1930-luvun Suomessa.

Suutari arvioi, että Alvar kohteli Ainoa aikakauteen nähden hämmästyttävän tasavertaisesti.

– Alvar piti Ainoa kolleganaan ja korosti hänen osuuttaan eri hankkeissa. Vahva arkkitehtipari oli erityistä siihen aikaan. Tutkijat korostivat, että he hurmasivat nimenomaan pariskuntana arkkitehtuuri- ja taidepiireissä.

Pariskunnan rakkaus syttyi Ainin tullessa Alvarin toimistoon töihin 1924. Naimisiin he menivät samana vuonna. Alvarin kerrotaan sanoneen, että hän oli Ainolle niin paljon palkkaa velkaa, että ei ollut muuta keinoa kuin mennä naimisiin.

” Alvar piti Ainoa kolleganaan ja korosti hänen osuuttaan eri hankkeissa.

Asioiden naamiointi huumorin kaapuun oli Alvarille tyyppistä. Aino taas oli kirjoittanut perheelleen tulevasta sulhostaan maanläheiseen sävyyn: ”Kerran se

on ihmisen tämäkin hulluus koettava. Ehkä tästä ihan hyvä tulee”.

Alvar oli kysytty luennoitsija eri puolilla maailmaa. Reissujen aikana pariskunta piti yhteyttä kirjeiden välityksellä. Niistä välittyi Virpi Suutarin mukaan molemminpuolinen kunnioitus ja rakkaus. Hänestä oli sykkäyttävää huomata, että Ainin sairauden loppuvaiheissa Alvar toistuvasti kaipasi alkuaikojen yhteiseen luovaan tilaan. Alvar kirjoitti: ”MIT is nothing, Harvard is nothing. Se, mikä merkitsee, on creative power, Pikku-Aino, meissä itsessämme.”

– Alvar on ollut onnellisimmiin silloin, kun he ovat saaneet tutkia maailmaa yhdessä ja luoda omaa tyyliä rinta rintaan ilman menestyksen tuomaa turhamaisuutta.

Ainin kuolema vuonna 1949 oli Alvarin elämän musertavin kokemus. Alvar työsti surua muun muassa piirtämällä kuvia Ainosta kuolinvuoteella.

Kolme vuotta myöhemmin Alvar meni naimisiin arkkitehti **Elissa Mäkinien** kanssa.

– Elissa palautti ilon Alvarin elämään. Hän osallistui monien kohteiden suunnitteluun ja vei loppuun keskeneräisiä hankkeita Al-

varin kuoltua 1976. Molemmat vaimot ovat olleet kovia ammattilaisia, heillä oli vain erilainen lähtötilanne suhteessa Alvariin, Suutari arvioi.

Aalto-asiantuntija, Jyväskylän kaupungin kaupunkisuunnittelu- ja maankäyttöjohtaja **Leena Rossi** piti Aalto-elokuvaa suurena elämyksenä, joka oli tehty tiedolla ja tunteella.

– Se antoi paljon sellaiselle, joka ei Aallosta ennestään tiedä. Ja sellaiselle, joka tietää, se tarjosi paljon uutta. Siinä esiteltiin Aalto ihmisenä. Se on ollut vähän välttelty aihe. Hänellä oli harvinaislaatuinen kyky ottaa kontaktia ihmisiin ja tehdä heihin vaikutus. Elokuvasa esiteltiin kauniisti myös pariskuntana työskentelyä. Sekä Aino että Elissa oli tuotu hienosti esiin, Rossi kertoo.

Jyväskylässä on 29 Alvar Aallon suunnittelemaa rakennusta, mikä on eniten koko maailmassa. Keskustan alueurakunnan tilat sijaitsevat Aallon suunnittelemissa Valtiontalossa (1929). Lue lisää Alvar ja Aino Aallon töistä www.alvaraalto.fi.